

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Дагестан
Администрация муниципального образования Хасавюртовский район
МКОУ "Садовая СОШ"

СОГЛАСОВАНО

Зам.директора по УВР

Рамазанова А.А.

Протокол № 5 от
« 10 » 06 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор МКОУ "Садовая СОШ"

Салаватова И.М.

Приказ № 49 от
« 30 » 08 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по родному (адабият) языку
в 1 классе

Учитель родного языка : Абакарова И.Х

с.Садовое 2023-2024 учебный год

Содержание

1. Пояснительная записка. 2 стр
2. Планируемые результаты освоения учебного предмета. 3-6 стр.
3. Содержание учебного предмета 7-8 стр.
4. Календарно- тематическое планирование 9-11 стр.
5. Тематическое планирование с учетом тем программы воспитания. 12-13 стр.

Къумукъ адабият.

Баянлыкъ сёз.

Программа умуми Федерал пачалыкъ билим береген школаны талаплары (ФГОС) токъташдырагъан кюйге янашывлу къайдада тизилген. Программагъа гёре охув дарсларда яшлагъа белгили билимлени, бажарывлукъланы ва мердешлени берив, оланы умуми оьсювюне кёмек этив гёз алгъа тутула. Шу муратланы яшавгъа чыгъармакъ учун яшланы бары да затдан алдын тюз англап, чалт, аян охумагъа ва китап булан ишлемеге уйретме тюше. Китап дюньяны гъакъында билимлер береген бек агъамиятлы кюрчю болуп токътай. Шо саялы да охув дарсланы борчу-яшлагъа шо кюрчюню къоллайгъан кюйлени уйретмек. Охувну барышында яшланы оюнда адамланы ватандаш борчларын кютегени, Ватанны чечекленивю учун къаныгъывлу загъмат тёгегени, шагъардагъы ва юртлардагъы алдынлы загъматчыланы гъакъындагъы англаву теренлеше. Яшланы охувгъа уйретегенде муаллимни баш мурады: – оланы охув мердешлерин оьсдюрмекдир. Текстни англап уйренивню кюрчюсюнде тюз охув яратмакъ; -билимни ва тарбияны кюрчюсю болгъан китап булан ишлеп болагъан этмек ва оланы пикрусун ва сёз хазнасын байлашдырмакъ; - охувгъа яшланы гъаваслыгъын ва оюн бакъдырмакъ учун адабиятны гъакъында башлапгъы маълуматланы бермек; - яшланы пикир этив мердешлерин болдурмакъ; - яшларда тергевлюкню, ишге гъаваслыкъны, охувда оьзбашына ишлемеге бажарагъанлыкъны тувдурмакъ ва оланы къылыкъ – эстетика якъдан тарбияламакъ; -тюрлю чебер текстлер булан ишлемеге болагъан бажарывлукъланы яратмакъ; охувгъа, билим алыгъа иштагъылыгъын артдырмакъ;

-чебер асарланы охуйгъанда тюрлю гыслени яратма, яшланы сёзге эстетика якъдан янашма, чебер асарланы маънасын англама уйретмек; -чебер адабитны кюрчюсюнде къурдашлыкъ, дослукъ, тюзлюк яхшы къылыкълардан экенлигин беклешдирмек; - чебер адабиятны кюрчюсюнде яшланы оьз ватаныны, халкъыны маданиятына бакъгъан сюювюн артдырыв. Адабият охув предмет гысапда уйретив масъаладан къайры, тарбиялавчу масъаланы да кюте. Адабиятны курсунда яшларда диалог, монолог къурма бажарывлукъ, тюрлю текстлер булан, оьзбашына учебник булан ишлев мердешлер яратыла, сёзлюклерден, тюрлю справочниклерден тарыкълы болагъан информацияны тапма уйрене. Текстлени охуйгъанда гыслени (сююнч, тамаша болув, къайгъырыв ва ш.б.) берип, сонг да охулгъан гесекге оьзюню къаравун да айтып билмеге герек. Адабиятны курсунда Яшлар школада инче саниятны асарлары гысапда халкъ авуз яратывчулугъу ва адабиятны чебер

асарлары булан таныш бола. Шону натижасында эстетика тарбияны кюрчюлери салына. Охув учун берилген материал табиятны, жамият яшавну ва инче саниятны исбайылыгъын англамагъа ва уйренмеге кѣмек эте.

Программаны талапларына

гѣре 1- 4 класларда бары да охув дарсларда

тюз, чалт, англап, чебер охув мердешлер болдурула, беклеше. Шо муратны яшавгъа чыгъармакъ учун тюрлю асарланы охума, гъар заман оланы уьстюнде ишлеме тюше. Биринчи класда яшлар англап, тюз, бувунлагъа гѣре охумагъа уйрене. Шо класда яшлар текстге гѣре, муаллим береген соравлагъа гѣре гиччи текстлени хабарын айта. Текст булан юрюлеген бары да иш муаллим булан бирче этиле. Биринчи класны ахырына бир минутда 20-25 сѣз охума герек. Экинчи класны охувчулары сав сѣзлени бувунлагъа бѣлмей охуп бажармагъа герек. Охума къыйын сѣзлер буса бувунлагъа гѣре охула. Экинчи класны ахырына бир минутда 30-40 сѣз охума герек. Уьчюнчю класда охувчулар, сав сѣзлер булан паузаланы ва логика ургъуланы сакълап, текстлени охуйгъанда гъислени (сююнч, тамаша болув, къайгъырыв ва ш.б.) берип, сонг да охулгъан гесекге оьзюню къаравун да айтып билмеге герек. Уьчюнчю класны ахырына бир минутда 50-60 сѣз охума герек.

IV-нчю класны ахырында охувчулар англап, чалт ва аян кюйде охуп билеген мердешлеге ес болалар. Охувчу IV-нчю класны ахырында бир минутда 90 сѣзню охуп болмагъа герек. Охувчулагъа асардагъы аслу ойланы айырагъан къайдалар, оланы гѣзиклигин токъташдырагъан кюйлер, текстни тилин ва чебер келпетлени уйренмеге герекли лап да тынч ѣллар (хасиятламакъ учун материал жыйып, тюз ва усталыкъ булан айтылгъан сѣз тагъымланы сайлап, болгъан ишлеге багъа берив) уйретиле. Адабиятны курсунда яшларда диалог, монолог къурма бажарывлукъ, тюрлю текстлер булан, оьзбашына учебник булан ишлев мердешлер яратыла, сѣзлюклерден, тюрлю справочниклерден тарыкълы болагъан информацияны тапма уйрене. Охув дарсларда яшланы сѣйлев тили оьсе, шо саялы программада яшланы сѣз хазнасын жанландырагъан ва байлашдырагъан, сонг да байлавлу сѣйлевню болдурагъан чалышывгъа айрыча ер гѣрсетиле. Программада охув мердешлерин оьздюрювге аслу тергев бериле. Охув дасларда текстлени маъналы гесеклеге бѣлме уйретме, хабарлав, суратлав, пикирлешив сочинениелер ва изложениелер языла. Текстни уьстюнде гѣзикли кюйде ишлев яшланы оюн, сѣйлев тилин оьздюрювге имканлыкъ бере ва адабиятны оьзбашына охумагъа бажарагъанын тувдура. Программада текстни чебер охума ва ону тюрлюлерин айырып мердешлер яратывгъа тергев бериле. Текстге гѣре план къуруп, ону маъналы гесеклеге бѣлюп, гъар гесекге баш салып бажармакъ. Текстни савлай яда айры маъналы гесеклеге гѣре хабар этип бажармакъ. Текстни аслу маънасын башы булан урушдурмакъ. Охулгъан

текстни тюрлюлерин айырып бажармакъ: хабарлав, суратлав, пикирлешив. Охувчу текстге оъз къаравун айтып, багъа берип текстлени хабарын оъзбашына айтып, тынч план къуруп, толу ва къысгъартып, текстни маънасын хабарлап бажармагъа герек. Илму ва чебер текстлени бири - биринден айырып, башгъалыкъларын гёрсетип бажарма герек.

Программада чебер асарланы уьстюнде ишлевге айры тергев бериле. Охувчуланы жамият-политика англавларын генглешидиреген чебер ва публицистика асарлар, язывчуланы сайламлы ва авуз яратывчулугъуну асарлары охула. Охувчулар адабият текстлени аслу журалары булан ва оланы башгъалыкълары булан таныш болалар. Олар текстни маъналы гесеклеге бёлмеге, аслу пикруну тапмагъа, баш маънаны экинчи даражалыдан айырмагъа, текстни планын этмеге, оъзю охугъан затгъа багъа бермеге уйренелер: яшланы сёзлюк хазнасын генглешидирив, мугъкамлашдырыв ва жанландырыв иш узатыла. Охувчулар оъзлени гъакъылына гелишли текстни англап ва аян охумагъ; маънадаш ва къаршыдаш сёзлени сайлап бажармагъ; тюрлю текстлердеги сёзлени маъналарыны ренклерин англамагъ; текстни анализи этилген сонг аслу маънасын тюз чечмек; охулгъан затны гъакъында оюн айтып болмагъ; текстни маъна якъдан гесеклеге бёлмек; текстни планын оъзбашына тизмек; текстни маънасын къысгъартып, сайлап берилген формаларын алышдырып, айтып билмек; ойгъа гелген суратны сёзлер булан айтмагъ, суратны маънасын чечип айтмагъ, охувгъа байлавлу болуп этилген тергевлеге гёре, хабардагъы яда башгъа хабарлардагъы игитлерин тенглешидирмек (къайсы буса да бир яда эки белгисине гёре); чебер асарны тилин тергемек; асарланы тюрлюлерин практика ёлунда айырып билмек. Программада охума герекли асарлагъа ва охув культурасына тергев бериле. Бу бёлюкде тюрлю – тюрлю текстлени, тюрлю жанрларда язылгъан асарланы охув къайдалар гёз алгъа тутула. Охума герекли асарлагъа къумукъ, рус, Дагъыстанда яшайгъан башгъа миллетлени вакиллери яратгъан чебер асарлары гирме тюше. Ондан къайры охув курсу илму маъналаланы гёз алгъа тута. Яшлар школада инче саниятны асарлары гысапда халкъ яратывчулугъу ва адабиятны чебер асарлары булан таныш болма герек. Пограммагъа гёре яшлар адабият асарланы бары да жураларын билме тюше: ёммакълар, шиърулар, хабарлар, айтывлар, чечеген ёмакълар ва о. б .

Булай тематика яшлагъа ювукъ къылыкъны гъакъындагъы асарлар кёп ерни ала. Ватанны, паряхатлыкъны ва дослукъну, яшланы яшаву ва ишлери, адамланы яшаву ва загъматы гъакъындагъы яшланы англавлары кёп къадарда генглеше. Яшлар школада инче саниятны асарлары гысапда халкъ яратывчулугъу ва адабиятны чебер асарлары булан таныш бола. Шону натижасында эстетика тарбияны кюрчулери салына. Охув учун берилген материал табиятны, жамият яшавну ва инче саниятны

исбайылыгъын англамагъа ва уйренмеге кѣмек эте, охувчуланы тил культурасы арта.

Охувну мердешлери.

Текстни ва байлавлу сѣйлевню уьстюнде ишлев.

Сѣйлев процессни инг аслу къайдасы болагъан охув мердешлери, текстни ва китапны уьстюнде ишлевню кюрчюлери, сѣйлев культураны оьсюю, байлавлу сѣйлевню оьсюю - булар барысы да охув дарсларда формалаша. II-IV класларда башлап алынган охув мердешлени оьсюю давам этиле, англап, чалт, аян охув камиллешдириле. Биринчи класда яшлар англап, тюз, бувунлагъа гѣре охумагъа уйрене. Шо класда яшлар текстге гѣре, муаллим береген соравлагъа гѣре гиччи текстлени хабарын айта. Текст булан юрюлеген бары да иш муаллим булан бирче этиле. Экинчи класда яшлар сав сѣзлени охумагъа уйренмеге башлай, охув тюз ва таъсирли бола, чалтлыгъы арта. Бир-бир гесеклени охувчулар оьзбашына ичинден охуйлар. Текст булан ишлев четимлеше: яшлар текстни аслу маънасыш тапмагъа уйрене, игитленн суратлайган сѣзлени айыра, авуздан сураглай, ёммакъны яда хабарны маънасын оьзбашына айта. Уьчюнчю класда сав сѣзлени охув къайда тамамлана. Уьчюнчю класныгъ яшлары оьзлени тилин таъсирли этеген айтывланы, къанатлы сѣзлени, бирикген сѣзтагъымланы къолламагъа, охув дарсларда адабият тилде таза сѣйлемеге уйрене. Дѣртюнчю класда бары да охувчулар текстни чалт, сав сѣзлер булаи охумагъа герек. Бувунлагъа гѣре охув гери урула. Охувчу текстлени хабарын

оьзбашына айтып, тынч план къуруп, толу ва къысгъартып, текстни маънасын хабарлап бажармагъа герек. Сѣз байлыкъны толумлашдырып, маънадаш сѣзлени къоллав, фонетика ва грамматика якъдан адабият тилде тюз сѣйлев -булар барысы да авуз тил чебер, таъсирли, тюз ва мекенли болмакъ учун тарыкълы. Охув планда адабият охувну ери.

Адабият охувну ахырына билим алывда етишме герекли натижалар: Оьзлеге хас (личностный): • Оьз Ватанына, Россияны ва Дагъыстанны миллетлерине ва тарихине уллу сюююн гѣрсетип бажармакъ, оьктем болмакъ; • башгъаланы маданиятына ва тарихине оьз къаравун айтып бажарма; • яшланы охувгъа гъаваслыгъын артдырма; • башгъаланы гъислерин англама, жаны авуртуп къарама; • башгъалар сѣйлейген къайдагъа, оланы авуз ва языв тилинде калималагъа тергев бермек (интонациясына, темпине, сѣзлени ва токътав белгилени къоллавун); • оьзюнню эмоциялы гъислерин танглап бажармакъ; • коллективде янашып ишлев,

уллугъа абур-сый этив мердешлени беклешдирмек, эришивлюк гьалланы бирев-биревню хатирин къалдырмайлы алдын алмакъ, оз юрюшюн чебер асарланы игитлерини юрюшлери булан тенгleshдирип, урушдуруп бажармакъ; • яратывчулукъ ишлени юрютов мердешлени беклешдирмек. Ругъ ва мал байлыкъны аявлап сакълама уйретивню натижасында, савлукъ сакълав муратгъа оюн тюзелтмек.

Метапредметный гьасиллер: • асарланы тюрлюлерин айырып билме, охуйгъан текстни тюз англап, аян, тийишли темпин сакълап охуп, авуздан ва язывлу къайдада текстни хабарлап бажармакъ; • озгелени сейлевюне тынгламакъ, сейленеген затны англамакъ, къолланагъан сёзлени аслуларын эде сакъламакъ, гъакълашывну нормаларына къыйышывлу кюйде диалогда ортакъчылыкъ этмек, лакъырлашывда агъвалатлагъа оз къаравун якълап бажармакъ; • табиятта болагъан алмашынывлар, табиятны белтилер гъакъындагъы англавун тенгleshдирмек, теренleshдирмек. Шо гъакъда айтып бажармакъ; • тенгleshдирип, анализ этив, натижа чыгъарыв, пикирлешив къайдалагъа ес болмакъ; • охув яшланы ойлашыв пагъмусун оьсдюрге герек. Лап да агъамиятлы ойлашыв къайдалар: предметни хасиятларын, айрыайры элементлени бирleshдирип, асарны яда текстни маънасыны, тилини, къурулушуну уьстюнде ишлейгенде ону инг де агъамиятлы ерлерин айырыв. Шолай ишлер текстни уьстюнде ишлейгенде охувчулар учун мердеш болма гереклигине ес болмакъ; • предметлени (тюрлю предметлени бири-бири булангъы аралыгъы; маданият- китап –яратывчулукъ; чебер асар, ону анализи бир яндан, бириси яндан илму текстлер), гуманитар (инсанны ону культурасы, тарихи гъакъында) ва эстетика (инче саниятны, тюрлю халкъланы яшаву гъакъда) англавланы арасындагъы байлавну англамакъ; • охувну алдына салынагъан ва чечилме герекли масъалаланы билмек;

• охув масъалаланы чечмек учун муаллим булан бирче план тизмек, шо плангъа гёре иш гёрмек; • текстни охуйгъанда яхшыны ямандан, аревню эршиден айырмагъа, табиятны ва яшавну аревлюгюн гёрмеге уйретмек; • салынгъан муратны чечмек учун, бирче иш гёрмек. • гъакълашыв, тюшюнюв масъалаланы чечмек учун тилни имканлыкъларын актив кюйде къолламакъ.

Предметлик гьасиллер: • адабиятны милли ва халкъара маданияты йимик, наслудан наслугъа алдынлы адатланы сакълайгъан къайда йимик къабул этив.; • китапгъа маданият байлыгъына йимик гёз къаратмакъ; • къумукъ ва Россияны тюрлю миллетлерини адабияты халкъны ругъ байлыгъы экенни англамакъ. Оьзбашына ёммакълар айтып бажармагъа, муаллимни кёмеклиги булан агъвалатланы, ортакъчылыкъ этегенлени, табиятны суратларын хасиятлайгъан сёзлени текстден тапма бажармакъ; • тюрлю текстлер булан, оьзбашына учебник булан ишлев

мердешлеге ес болмакъ, сёзлюклерден, тюрлю справочниклерден тарыкълы болагъан информацияны тапма уйренмек; • инсанланы яшавунда адабиятны агъамиятлыгъын англамакъ; • асарланы тюрлюлерин практика ёлда айырып, анализ этип бажармакъ; • адабият текстлени аслу журалары булан ва оланы

Курсну ичделиги.

1-нчи клас

Ёммакълар, чечеген ёмакълар, айтывлар. Биринчи класны охувчуларына къыйышывлу халкъ яратгъан ва язывлу ёммакълар, шиърулар, чечеген ёмакълар, айтывлар.

Язбаш. Язбашда табиятны гёрюнюшю. Язбашдагъы табиятны суратлайгъан язывчулар, шаирлер яратгъан асарлар. Язбашда адамланы загъматы, яшланы охуву, оюнлары. Язбашгъа багъышлангъан чечеген ёмакъла, айтывлар.

Мен ва мени къурдашларым. Яшланы яшаву гъакъындагъы асарлар: шиърулар, хабарлар, ёммакълар. Школа яшавун гёрсетеген асарлар.

Мени дертаякълы къурдашларым. Къыр ва уйжанланы яшаву, олар булангъы аралыгъын суратлайгъан шиърулар, хабарлар, чечеген ёмакълар.

Класдан тышда охув. Китап булан ишлев: яшлар учун чыкъгъан китаплагъа, журналлагъа яшланы иштагъын тувдуруп, китапны (асарны) атын ва авторун тюз охув. Охувну гйгненасын сакълав ва китапны аямагъа уйретив. Охувну тематикасы: «Класдан тышда охув» китапдан гиччирек чебер асарланы охув; яшлар учун язылгъан китаплар булан таныш болув; муаллимни оъзюню уългюлю охуву; авторланы асарлары, халкъ яратывчулугъу (шиърулар, йырлар, хабарлар, ёммакълар, чечеген ёмакълар, янгылтмачлар) (1-нчи класда класдан тышда охувгъа эки жумада 10-20 минут бериле)

Адабият теориясындан англавланы баяны (практика елунда иш гёрюв)

Охулгъан текстден муаллимни кёмеклиги булан маънадашланы, аваздашланы, къаршыдашланы, эпитетлени, метафораланы, олицетворениелени практика елунда тапмакъ. Муаллимни кёмеклиги булан чебер асар, чебер сёз, автор(хабарчы), асарны темасы, игити (тыш гёрюнюшюн, турушун, сёйлев тилин суратлайгъан гесеклени исбатлайгъан ерлерин текстден тапмакъ), сёйлейген кююне, этеген ишлерине гёре, асарны игитлерине багъа берип, авторну къаравун гёрсетип бажармакъ. Хабарлав, суратлав ва пикирлешив текстлени бири-биринден айырагъан мердешлеге ес болув. Проза ва шиъру къайдада яратылгъан асарланы бири-биринден айырагъан белгилерин билмек. Къапиялы сёзню хасиятларын (ритм,

рифма) билмек. Халкъ авуз яратывчулукъ жанрланы (ёммакъланы, чечеген ёмакъланы, айтывланы, гъайлек йырланы, адат-къылыкъ йырланы) язывлу адабиятдан айырагъан белгилерин, башгъалыкъларын билмек. Гъайванланы гъакъында, яшав-туруш, сигърулу ёммакълар. Ёммакъланы озътеречелиги: тил байлыгъы, тизими (композиция), игитлери, оланы хасиятлары. Авторлар яратгъан язывлу ёммакълар. Хабарны ва шиъруну бири-биринден айырагъан белгилерин билмек, анализ этип бажарыв мердешлеге ес болув.

Охувчуланы яратывчулукъ гъаракатчылыгъы.

Сав асарны яда ону гесеклерин инсценировать этип бажармакъ; бетлеге гёре тюз охумакъ. Текстге гёре сураат этмек. Берилген информацияны бир формадан башгъа формагъа гёчюрмек. Берилген плангъа гёре къайсы буса да бир игитни атындан асарны хабар этип айтып бажармакъ. Къапиялы сёзню, хабарны, ёмакъны бири-биринден айырагъан белгилерин тапмакъ. Озбашына асарны аслу маънасын береген сёзлени тапмакъ. Асарланы авторларын билме, асарны маънасын англама герек. Асарны ичинден озбашына охуп, темасын, аслу маънасын белгилеп билмек; текстни хабар этип айтып бажармакъ; текскни маъналы гесеклеге бёлмек; гечилген асаргъа къыйышывлу тематикасы булангъы асарлар тапмакъ; билгенин гъар гюнлюк яшавунда тюз къоллап бажармакъ. Охулгъан асарлагъа ва озъюню тергевлерине гёре берилеген соравлагъа жавап берип бажармакъ.; текстни гесегин ва гиччирек хабарын сёзлер булан айтып ва олагъа ат тагъып бажармакъ; соравланы кёмеклиги булан текстни гесеклеге бёлмек; озбашына ёммакълар айтып бажармагъа, муаллимни кёмеклиги булан агъвалатланы, ортакъчылыкъ этегенлени, табиятны сураатларын хасиятлайгъан сёзлени текстден тапмакъ; изложение, язып бажармакъ; сочинение-пикирлешив (сочинение-рассуждение) язма къасткъылмакъ.

**Календарно-тематическое планирование по родному чтению
1 кл.(1ч-33ч)**

№	Темаланы баяны	Сагъа т	Белгиси	бет	Уйг е иш
Китап булан таныш этив (4ч.)					
1	Гиришив дарс Букварь булан таныш болув (Знакомство с букварём)	1		4-5	
Сёз.Бувун. Жумла.(2ч.)					
2	Жумла ва сёз (Предложение и слово)	1		6-8	
3	Сёз.Бувун. (Слово.Слог)	1		9-15	
Созукъ ва тутукъ авзлар ва гъарплар (30ч.)					
4	Созукъ ваСозукъ тутукъ авазлар (Гласные и согласные звуки)	1		16-22	
5	Созукъ [а] аваз. А, а гъарплар (Буквы Аа) Созукъ [о] аваз. О, о гъарплар (Буквы Оо)	1		22-28	
6	Созукъ [у] аваз. У, у гъарплар (Буквы Уу)	1		29-32	
7	Созукъ [и] [ы] аваз ва И и, ы гъарп (Буквы Ии,ы).	1		33-37	
8	Тутукъ [н] аваз. Н, н гъарплар (Буквы Н н)	1		41-43	
9	Тутукъ [ш] аваз. Ш, ш гъарплар (Буквы Шш)	1		44-46	
10	Тутукъ [т] аваз. Т,т гъарплар (Буквы Т т)	1		47-50	
11	Тутукъ [й] аваз. Й,й гъарплар (Буквы Й й)	1		51-53	

12	Тутукъ [к] аваз. К,к гъарплар (Букваы К к) Тутукъ[къ] аваз. Къ,къ гъарплар (Буквы Къ къ)	1			54-60	
13	Созукъ [э] аваз, Э,э гъарплар (Буквы Э э) Созукъ Е,е гъарплар (Буквы Е е)	1			61-65	
14	Тутукъ [л] аваз. Л, л гъарплар (Буквы Л л) Тутукъ [м] аваз. М, м гъарплар (Буквы М м)	1			66-70	
15	Тутукъ [с] аваз. С,с гъарплар (Буквы С с) Тутукъ[р] аваз.Р,р гъарплар Буквы (Рр)	1			71-76	
16	Тутукъ [б] аваз. Б,б гъарплар (Буквы Б б)	1			77-79	
17	Созукъ [уь] аваз. Уь,уь гъарплар (Буквы Уь уь) Созукъ Ю,ю гъарплар (Буквы Ю ю)	1			80-85	
18	Тутукъ [г] аваз. Г,г гъарплар (Буквы Г г) Тутукъ [гъ] аваз. Гъ гъарп (Буква гъ)	1			86-91	
19	Тутукъ [з] аваз. З,згъарплар (Буквы З з)	1			92-96	
20	Тутукъ [гъ] аваз. Гъ гъарп (Буква гъ)	1			97- 100	
21	Тутукъ [нг] аваз. нг гъарп (Буква нг)	1			101- 106	
22	Тутукъ [д] аваз. Д,д гъарплар (Буквы Д д)	1			107- 109	
23	Созукъ [оь] аваз. Оь,оь гъарплар (Буквы Оь оь)	1			110- 111	
24	Созукъ Ё,ё гъарплар. (Буквы Ё ё)	1			112- 114	
25	Созукъ Я,я гъарплар. (Буквы Я я)	1			115- 118	
26	Тутукъ [в] аваз. В,в гъарплар (Буквы В в)	1			119- 121	
27	Тутукъ [п] аваз. П,п гъарплар (Буквы П п)	1			122- 123	
28	Тутукъ [ч] аваз. Ч,ч гъарплар (Буквы Ч ч)	1			124- 126	

29	Тутукъ [ж] аваз. Ж,ж гъарплар (Буквы Ж ж)	1			127- 131	
30	Тутукъ [х] аваз. Х,х гъарплар (Буквы Х х)	1			132- 135	
31	Тутукъ [ф] аваз. Ф,Ф гъарплар (Буквы Ф ф)	1			136- 138	
32	Тутукъ [ц] аваз. Ц,ц гъарплар (Буквы Ц ц)	1			139- 140	
33	Ъ белги Ъ (Буквы Ъ,Ь) (Буква ъ) Ъ белги (Буква ь)	1			141- 144	